

„ПРОМОЦИЈА НА РОДОВО ОДГОВОРНИ ПОЛИТИКИ И БУЏЕТИ: КОН ТРАНСПАРЕНТНО, ИНКЛУЗИВНО И ОТЧЕТНО УПРАВУВАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“

Родово одговорно буџетирање на дланка

Родовото одговорно буџетирање (РОБ) претставува стратегија која се користи за да се намали родовата нееднаквост и да се надминат родовите разлики преку подобрување на процесите за креирање на политики и буџети и зајакнување на отчетноста и транспарентноста на институциите. РОБ се користи за процена и реструктурирање на приходите од родова перспектива и насочување на трошоците кон потребите на жените и мажите. Не станува збор за одделен буџет за жените и мажите преку препознавање и решавање на предизвиците со кои тие се соочуваат во сите сфери на животот. РОБ овозможува да се препознае придонесот на жените кон економијата преку нивната неплатена работа, директно го поддржува зголеменото учество на жените во процесите на одлучување и овозможува да се слушнат потребите на најранливите групи, без никој да не биде изоставен. Тоа поттикнува ефикасно, транспарентно и рамноправно управување со јавни финансии, а со тоа и поинклузивно граѓанско учество.

Наслов на проектот:

„Промоција на родово одговорни политики и буџети: кон транспарентно, инклузивно и отчетно управување во Република Северна Македонија“

Временски период: 2018 – 2022

Партнери:

Министерство за труд и социјална политика, Министерство за финансии, Парламент, ЗЕЛС (Заедница на единици на локална самоуправа), НАЛАС (Мрежа на здруженија на локални власти во Југоисточна Европа), Единици на локалната самоуправа, граѓански, истражувачки организации, академски институции

Извори на финансирање:

Швајцарска агенција за развој и соработка, Шведска агенција за меѓународна соработка и развој, UN Women – Тело на Обединетите нации за родова еднаквост и зајакнување на жените

Контакт:

Програмска канцеларија на UN Women
Бул. ВМРО 7/10, 1000 Скопје
тел: 02 3109 307/8
info.mk@unwomen.org

За проектот

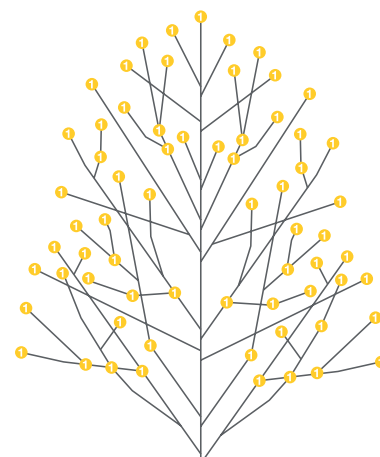
Главна цел на проектот е да се подобри животот на жените, вклучувајќи ги најранливите групи преку системска и одржлива интеграција на родовата перспектива во сите фази на креирање на политики и буџетски процеси. Проектот го поддржува напредокот на државата во спроведување на националните и меѓународните заложби за родова еднаквост и зајакнување на жените кои се во согласност со Целите за одржлив развој и процесот на пристапување кон Европската унија.

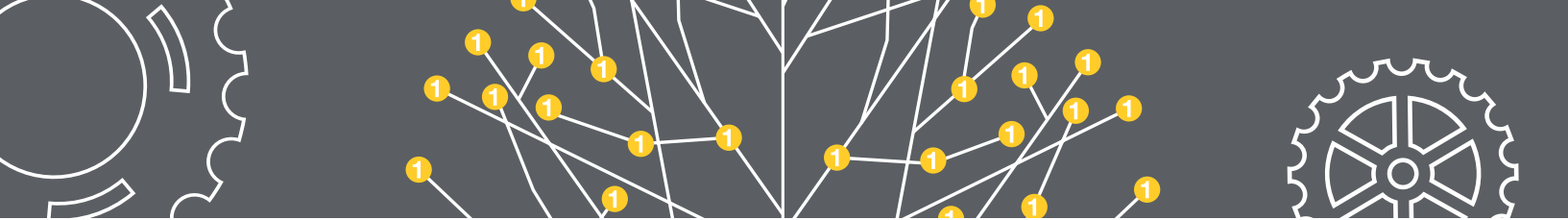
На централно ниво, проектот применува стратегии кои се фокусираат на воведување на родовата перспектива во реформата на управување со јавните финансии за да промовира поинклузивно и транспарентно управување, отчетно кон потребите и интересите на жените и мажите.

Проектот го поддржува националниот механизам за родова еднаквост со цел да овозможи политиките и законите целосно да бидат во согласност со принципите на родовата еднаквост.

На локално ниво, интервенциите на проектот се фокусираат на политиките и буџетите за да се подобри животот на **жените и мажите од најранливите групи** преку користење на докажаните практики, идентификувани во претходните иницијативи за родово одговорно буџетирање. Дополнително, употребата на родово одговорното буџетирање се промовира како алатка која ќе им овозможи на локалните власти да ја препознаат вредноста и потенцијалот за локален развој и инклузивен раст преку инвестирање во социјални услуги кои се родово одговорни. **Проектот ги става луѓето на прво место преку изнаоѓање решенија базирани на потребите идентификувани од страна на самите корисници како чинители за промена.**

Проектот ги поддржува граѓанските организации во нивните напори за следење и анализа на буџетските алокации и трошења од родова перспектива, преку јакнење на капацитетите за собирање и анализа на родово статистика со цел креирање на политики засновани на докази.

Управувањето со јавните финансии и процесите за стратешко планирање одговараат на различните потреби на жените и мажите преку ефикасна примена на родово одговорно буџетирање:

КАКО:

- Воведување на родовата перспектива во фискалните политики и буџетски процеси, во согласност со реформата за управување со јавните финансии
- Зајакнување на капацитетите на министерствата и државните институции за родово одговорно донесување на одлуки и буџетирање
- Зголемена употреба на алатките за родово одговорно буџетирање во планирањето на програмите и донесувањето на буџетите во општините
- Поддршка на централните и локалните власти во дизајнирање на политики кои ги ставаат луѓето на прво место; кои одговараат на потребите на жените и мажите, осигурувајќи дека никој нема да биде изоставен

Учеството на жените влијаеше врз одлуките за подобрување на јавните услуги и одржлива инфраструктура на локално ниво

„Верувам дека најдобриот начин да се одговори на потребите на жените од руралната средина е тие да станат видливи за локалните власти“, вели Ирина Поцкова, Претседателка на Граѓанската иницијатива на жени, локална организација која дава обуки на жените за да станат економски независни и да земат учество во јавните работи.

Во 2018 година, таа го покани Градоначалникот на Свети Николе во руралните области за да се сретне со локалните жени. „На почетокот, жените беа малку колебливи за да зборуваат со Градоначалникот за своите проблеми“, вели Ирина. Но, полека тие започнаа да ги кажуваат своите приоритети, како што се недостатокот на јавниот превоз и грижата за децата.

Во декември 2018 година, Граѓанската иницијатива на жени мобилизираше 20 жени од руралните области за да присуствуваат на јавната расправа за општинскиот буџет. Тие бараа нови градинки, кои беа одобрени за 2019 година. Со поддршката на UN Women, локалните граѓански организации организираа петиција за да бараат бесплатен јавен превоз од руралните области до Свети Николе, каде што тие, секојдневно патуваат со цел да пристапат до своите работни места и други локални или здравствени услуги. Жените трошеа по 10 евра за да земат такси и да дојдат во градот. Од 2019 година, тие ќе имаат сигурен и лиценциран такси превоз поддржан од општината.

- Работа со членовите на Парламентот со цел поголема отчетност за родовата еднаквост и зајакнувањето на жените

Граѓанските организации, жените, вклучувајќи ги и најранливите, земаат активно учество во процесите на планирање и донесување на одлуки и имаат бенефит од јавните политики и буџети:

КАКО:

- Зајакнување на жените со цел да ги искажуваат своите потреби и да дејствуваат како чинители за промена во процесите за планирање и буџетирање
- Зајакнување на капацитетите на граѓанските организации за анализи на политики, базирани врз докази со цел ефективно застапување за родово одговорно буџетирање
- Промовирање на транспарентноста и отчетноста преку партиципативни процеси кои ја вклучуваат родовата перспектива

Ирина Поцкова, Претседателка на Граѓанската иницијатива на жени на Свети Николе
Фотографија: UN Women/Елиф Гулец

Локална акција во Свети Николе: Жените организираат петиција за достапен локален јавен превоз
Фотографија: UN Women/Миријана Недева